

Lars-Olov Norling
Tillstånd
08-508 265 58
lars-olov.norling@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2009-10-13

Gör alla uteserveringar tillgängliga för alla. Skrivelse till kommunstyrelsen. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Louise Bill
Avdelningschef

Hans-Olov Blom
Enhetschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en skrivelse om att alla uteserveringar ska vara tillgängliga för alla. I skrivelsen påpekas att den vanligaste orsaken till otillgänglighet är att uteserveringen är uppbyggd som en terrass och saknar rullstolsramp.

Enligt stadens villkor för upplåtelse för uteservering tillåts uppbyggnader endast i undantagsfall. De ska, om de tillåts, vara så utformade att de möjliggör tillgänglighet för rullstolsanvändare. En uteservering ska vara tydligt avgränsad på

Bilaga 1: Skrivelse

Bilaga 2: Villkorsbilaga US

Bilaga 3: Lathund för hantering av ansökningar om upplåtelse av offentlig plats: uteserveringar

kortsidorna och om möjligt avgränsas runt om. Avgränsning av hela ytan bedöms inte alltid kunna krävas då gångbanorna på de flesta platser är så smala att en avgränsning även på långsidorna skulle innebära att serveringsytan inte blir tillgänglig för rullstolsanvändare. Trafikkontoret arbetar tillsammans med polisen aktivt med information och uppföljning för att tillgängligheten vid stadens uteserveringar ska vara så god som möjligt.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av Tillståndsavdelningens upplåtelseenhet och föredragits i trafik- och renhållningsnämndens och Stockholm Parkerings gemensamma handikappråd. Rådet uttalade sig positivt till det utökade samarbetet mellan handikapporganisationer, polisen och tillståndsenheten.

Remissen

Kommunstyrelsen har till trafik- och renhållningsnämnden remitterat en skrivelse till kommunstyrelsen, om att alla uteserveringar ska vara tillgängliga för alla, av Stefan Nilsson och Mats Lindqvist (båda MP). Remissen, som också gått till till kommunstyrelsen handikappråd och SLK, ska vara besvarad senast den 1 november 2009.

I skrivelsen påpekas att vid De Handikappades Riksförbunds genomgång av 331 uteserveringar i Stockholms innerstad var det omöjligt för en rullstolsburen att ta sig in på var femte. Den vanligaste orsaken till otillgänglighet var, enligt genomgången, att uteserveringen är uppbyggd som en terrass utan rullstolsramp. I skrivelsen beskrivs denna brist i tillgängligheten som den allra enklaste att åtgärda och att Stockholms stad inför sommarsäsongen 2010 måste klargöra att endast fullt tillgängliga uteserveringar kommer att tillåtas.

Upplåtelse av offentlig plats

Att nyttja offentlig plats, d v s gatan, trottoaren, torget och parken, till något annat än vad den primärt är menad för är tillståndspliktigt enligt ordningslagen (1993:1617), 3 kap 1 §. Polisen är tillståndsmyndighet och bedömer en inkommen ansökan med hänsyn till trafiksäkerhet samt allmän ordning och säkerhet. Kommunen, som förvaltare av den offentliga platsen, är remissinstans med vetorätt. Om kommunen avstyrker en ansökan ska polisen inte utfärda tillstånd.

Tillståndet i sig utfärdas alltså av polisen. Detta innebär att det också är polisen som har sanktionsmöjligheterna. Ett återkallande av ett tillstånd av skäl som grundar sig på ordningslagen görs således av polisen, som varande

tillsynsmyndighet. Trafikkontoret kan dock hos polismyndigheten begära ett återkallande.

Kommunen har rätt att ställa villkor i samband med att man tillstyrker en ansökan, i enlighet med 3 kap 15§. Dessa villkor ska gälla de intressen som kommunen har att bevaka i fråga om skötsel av den offentliga platsen, markanvändning, stadsbild, miljö och trafik. I Stockholm är det trafikkontoret, i förekommande fall efter samråd med berörd stadsdelsförvaltning, som avger kommunens yttrande.

Villkor för upplåtelse av offentlig plats för uteservering

Vid upplåtelse av offentlig plats för uteservering ställer kontoret, som markförvaltare, villkor för tillståndets utfärdande. Kontoret har följt kommunfullmäktiges inriktningsmål och målet om Stockholm som världens mest tillgängliga huvudstad vid utformningen av villkoren för uteservering vad gäller tillgänglighet.

I villkoren för uteserveringar framgår att uteserveringen ska vara tillgänglig för alla, även för personer med nedsatt rörelse- och/eller orienteringsförmåga.

Där framgår också att en uteservering ska stå direkt på marken och uppbyggnader tillåts endast i undantagsfall, exempelvis vid lutningar större än 1:20. Då den sökande önskar en uppbyggnad ska han rådgöra med trafikkontorets upplåtelseenhet.

För uteserveringar gäller vidare att de ska vara klart avgränsade på kortsidorna. Där så är möjligt ska hela serveringsytan avgränsas. Dessa avgränsningar ska bland annat förenkla för personer med nedsatt syn att kunna röra sig i gatumiljön. Trafikkontoret bedömer inte att avgränsningar av hela ytan kan krävas för alla uteserveringar, då gångbanorna på de flesta platser är så smala att en avgränsning även på långsidorna skulle innebära att serveringsytan inte blir tillgänglig för rullstolsanvändare.

I villkorsbilagan påpekas att gångbanan är till för gående. Vissa minimimått för kvarvarande ytor specificeras. På gångbanor med mindre gångströmmar ska det alltid finnas minst 1,6 meter fri passage och på gångbanor med större gångströmmar minst 2,0 meter. Vid starkt frekventerad gångbana krävs att det är 3-4 meter kvar av den. Dessa minimimått gäller för sommarsäsong Under vintersäsong krävs minst 3 meter fritt för att möjliggöra snöröjning med mera.

Villkoren bifogas det tillståndsbevis som polisen skickar till den sökande. (bilaga 2)

Kontorets bedömningsgrunder

I "Lathund för hantering av ansökningar om upplåtelse av offentlig plats: uteserveringar", bilaga 3, påpekas att ett avsteg från gängse regler vad gäller tillgängligheten är så kallade miniserveringar med en bredd av 0,5 m. Där bör möblerna vara fast monterade och utformade på ett sådant sätt att de kan kännas av med en petkäpp. Dessa mini-uteserveringar är i och för sig inte tillgängliga för alla rörelsehindrade, men möjliggör för restaurang- och caféinnehavarna att ha uteservering på smala gångbanor. De fast monterade möblerna gör att uteserveringarna inte kan "flyta ut" och försvåra framkomligheten på den redan smala gångbanan.

Vid de uteserveringar som har uppbyggnad eller på annat sätt är avgränsade runt om blir det lätt för verksamhetsansvarig att hålla de tillåtna måtten då gästerna inte kan flytta utanför den inhägnade ytan. Nackdelarna är bland annat att ett krav på avgränsning runt hela ytan innebär att många uteserveringar inte skulle kunna tillåtas, då kraven på fria ytor för gångtrafiken och ytor på uteserveringen som möjliggör tillgänglighet för rullstolsanvändare inte samtidigt kan tillgodoses. Vid ansökan till polisen ska en ritning där uteserveringens placering, längd och bredd tydligt framgår bifogas. Dessutom ska en ritning bifogas som visar avgränsningens utformning och hur tillgängligheten tillgodoses.

I Stockholms innerstad finns idag cirka 1 100 uteserveringar med polistillstånd. Trafikkontorets upplåtelseenhets markupplåtare, som är de som på Trafikkontoret handlägger ansökningar om tillstånd jämlikt ordningslagen, kontrollerar att det givna tillståndet följs under tillståndstiden. Riktade kontroller görs vid inkomna klagomål. Trafikkontoret påtalar då för verksamhetsansvarig vikten av att villkoren för upplåtelsen följs.

Trafikkontorets synpunkter

För att stadens krav, bl a beträffande tillgänglighet, ska tillgodoses, bifogas en villkorsbilaga till det tillståndsbevis som polisen skickar till den sökande. Villkorsbilagan, bilaga 2, är framtagen inom trafikkontoret.

En rutinbeskrivning för handläggningen av denna typ av ärenden har också tagits fram av upplåtelseenheten, Lathund för hantering av ansökningar om upplåtelse av offentlig plats: uteserveringar, bilaga 3. I dessa två dokument beskrivs när en uppbyggnad kan tillåtas och också hur avgränsningar av serveringsytan ska

hanteras. I polistillståndet framgår att stadens villkor ska följas för att tillståndet ska gälla.

Ett utökat samarbete mellan polisens tillståndsenhet, trafikkontorets upplåtelseenhet och företrädare för handikapporganisationer har inletts och detta samarbete ska fortsätta och fördjupas för att på bästa sätt kontrollera att givna tillstånd följs och att en god tillgänglighet säkerställs.

Slut